

Vergaderjaar 2022–2023

36 360

Financieel jaarverslag van het Rijk 2022

Nr. 20

BRIEF VAN DE COMMISSIE VOOR DE RIJKSUITGAVEN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 juli 2023

Naar aanleiding van de behandeling van de verantwoordingsstukken van de Ministers over het jaar 2022 brengt de commissie voor de Rijksuitgaven hierbij advies uit aan de Kamer over de dechargeverlening voor het door de Ministers gevoerde financiële beheer in 2022.¹

Het sluitstuk van de begrotingscyclus is de goedkeuring van de slotwetten en de dechargeverlening aan de Ministers voor het gevoerde financieel beheer. Het besluit over dechargeverlening neemt de Kamer voornamelijk op basis van de door de Algemene Rekenkamer onderzochte departementale en niet-departementale jaarverslagen, alsmede het door de Algemene Rekenkamer onderzochte Financieel Jaarverslag van het Rijk. Nadat de Kamer heeft besloten over de dechargeverlening zal de Kamervoorzitter het besluit bekrachtigen met een aantekening in de jaarverslagen, waarna deze worden doorgeleid ter behandeling in de Eerste Kamer.²

Aandacht voor dechargeverlening in de commissies

Zoals in voorgaande jaren hebben de commissies ook dit jaar, op advies van de commissie voor de Rijksuitgaven³, bij de behandeling van de jaarverslagen aandacht besteed aan het gevoerde financieel beheer.

¹ Conform besluit van het presidium op 10 april 2013 brengt de commissie voor de Rijksuitgaven advies uit over dechargeverlening aan de Kamer (Kamerstuk 31 428, nr. 6).

² Conform artikel 2.40 van de Comptabiliteitswet 2016.

³ Brief van de commissie voor de rijksuitgaven van 29 maart 2023.

Dit jaar besloten acht vaste commissies een wetgevingsoverleg in te plannen. Eén commissie heeft daar om uiteenlopende redenen uiteindelijk toch van afgezien en besloten hun jaarverslag schriftelijk te behandelen.⁴

Acht commissies hebben besloten rapporteurs te benoemen.⁵ Op 25 mei 2023 heeft de commissie voor de Rijksuitgaven een bijeenkomst van het Auditcomité georganiseerd ter ondersteuning van de rapporteurs over de verantwoordingsstukken. Bij de diverse wetgevingsoverleggen zijn moties ingediend die in de plenaire vergadering in stemming zijn gebracht.

De Algemene Rekenkamer constateerde in haar verantwoordingsonderzoek over 2022 (bijlage bij Kamerstuk 36 360, nr. 3) meer tekortkomingen in het financieel beheer dan het jaar ervoor, ondanks de activiteiten van de speciale Taskforce die de Minister van Financiën heeft ingesteld. De situatie bij het Ministerie van VWS was daarbij het meest zorgelijk.

De commissie VWS heeft er tijdens haar wetgevingsoverleg, onder meer bij monde van de rapporteurs, op aangedrongen dat de Minister de Kamer blijft informeren over de voortgang van de verbeteringen in het financieel beheer en de onderliggende bedrijfsvoering. Daarbij is toegezegd dat de Kamer eerder en beter zal worden geïnformeerd over risico's op onregelmatigheden. In lijn met het focusonderwerp van de verantwoording voor dit jaar, terugkeer naar een regulier en voorspelbaar begrotingsproces (Kamerstuk 31 865, nr. 211), is tevens aandacht gevraagd voor een terughoudend gebruik van artikel 2.27, tweede lid, van de Comptabiliteitswet, en een uitgebreide verantwoording van een beroep op dit artikel mocht dat onvermijdelijk zijn.

Het financieel beheer bij Defensie vertoonde verbetering in 2022. Niettemin is hier nog steeds sprake van vele onvolkomenheden. Tijdens het wetgevingsoverleg Defensie is hier aandacht voor gevraagd en heeft de Minister de Kamer laten weten dat zij op de hoogte zal worden gehouden van het verbetertraject in een nieuwe integrale rapportage; «De Stand van Defensie». De leden van de commissie Defensie toonden begrip voor de uitdagingen waar het departement mee geconfronteerd wordt, maar toonden zich niettemin streng ten aanzien van benodigde verbeteringen in de bedrijfsvoering.

De commissie voor de Rijksuitgaven heeft geconstateerd dat bij de behandeling van de jaarverslagen geen moties zijn ingediend die tot doel hebben slechts onder een bepaalde voorwaarde aan een Minister decharge te verlenen, dan wel om de dechargeverlening op te schorten of te onthouden.

⁴ De commissies Digitale Zaken (13 juni 2023), Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (15 juni 2023), Volksgezondheid, Welzijn en Sport (20 juni 2023), Defensie (21 juni 2023), Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (26 juni 2023) en Koninkrijksrelaties (27 juni 2023) en Justitie en Veiligheid (29 juni 2023) hielden een wetgevingsoverleg. De commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid besloot een eerder ingepland wetgevingsoverleg te annuleren en haar jaarverslagen schriftelijk te behandelen.

⁵ BiZa (Dekker-Abdulaziz (D66), Defensie (Valstar (VVD) en Krul (CDA)) DiZa (Rajkowski (VVD) en Van Weerdenburg (PVV)), EZK (Grevink (VVD) en Boutkan (Volt)), Financiën (Slootweg (CDA), IenW (Koerhuis (VVD)), JenV (Ellian (VVD)) en Mutluer (PvdA)) en VWS (Van den Hil (VVD) en Van Houwelingen (FvD)).

Advies voor plenaire afronding dechargeverlening

Het advies van de commissie voor de Rijksuitgaven luidt in het licht van bovenstaande dat door de Kamer aan alle Ministers decharge kan worden verleend, met inachtneming van de diverse toezeggingen van bewinds- personen ter verbetering van het financieel beheer.

De voorzitter van de commissie,
Sneller

De griffier van de commissie,
Lips